

KUBUŚ
K

**Niezwykły świat
ZWIERZĄT**
Album dla kolekcjonerów

ALBUM NALEŻY DO:

**NARYSUJ
SIEBIE**

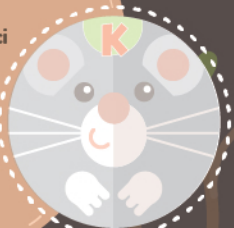
W DOMU

- Jej nazwa jest mocno myląca, bo **świnki morskie nie pływają** i generalnie nie przepadają za wodą.
- Najbardziej aktywne są w ciągu dnia, ale czasami ucinają sobie drzemki. Co ciekawe, potrafią spać z otwartymi oczami.
- **Bardzo lubią jeść siano i zioła**, na których ścierają sobie rosnące przez całe życie zęby.

Świnka morska

- **Szynszyla** to niewielki ssak, który jest **prawdziwym czyszciochem**. Kilka razy dziennie przeczesuje swoje futerko i długie wąsy.
- Na wolności żyje na wysokości od 400 m n.p.m. do aż 1650 m n.p.m.
- Preferuje życie w stadzie, dlatego jeśli chcesz mieć szynszylę, zapewnij jej towarzystwo.

Szynszyla

Papuzka

- **Papuzka falista** to najpopularniejszy trzymany w domu ptak ozdobny. Jej naturalnym kolorem jest zielony, ale ptaki hodowlane występują również w niebieskim ubarwieniu.
- Żyje średnio 13 lat i osiąga nawet do 19 centymetrów długości. Do Europy sprowadzona została w 1840 roku. To stadny ptak, dlatego lepiej **nie skazywać jej na samotność** i od razu zdecydować się na drugą do pary.

Żółw

- Jeśli ktoś coś robi w żółwym tempie, to znaczy, że robi to **bardzo wolno**. Żółwie po prostu **nigdzie się nie spieszą**. W końcu to jedne z **najstarszych zwierząt**. Żyły już 255 milionów lat temu.
- Największy z nich - żółw skórzasty, osiąga ponad 2 metry długości i wagę aż 1000 kilogramów.
- **Skorupa żółwia** nie tylko chroni zwierzę, ale też pomaga mu zakopywać się w ziemi, by uciec przed upałami.

Chomik

- **Chomik to mały, bardzo ruchliwy gryzoń**. Jego temperatura jest identyczna do tej, jaką ma człowiek, czyli 36,6 stopni.
- **Chomik bardzo dobrze widzi to, co znajduje się daleko**, ale bliskie przedmioty rozpoznaje za pomocą węchu.
- Czy wiesz, że wąsy służą mu do dotyku? Często nazywa się zbieranie rzeczy - chomikowaniem, a to dlatego, że **chomiki gromadzą swoje jedzenie w policzkach**.

Pies

- Z czym Ci się kojarzy pies? Z mokrym nosem? To właśnie dzięki niemu ma on **tak doskonały węch i potrafi określić, skąd wydobywa się zapach**.
- Psy nie tylko szczekają, **potrafią wydawać z siebie aż 10 różnych rodzajów dźwięków**. To najpopularniejsze zwierzęta domowe.
- W Europie najczęściej psich pupili posiadają Czesi.

Kot

- Kot to jedno z **najpopularniejszych zwierząt domowych**.
- Każdy z nas dobrze wie, że chodzi własnymi drogami, ale jeszcze bardziej **lubi spać**. Spędza w ten sposób aż 2/3 doby.
- **Co ciekawe, na jego pyszczku doliczysz się aż 12 wąsów po każdej stronie**.
- Koty posiadają trzecią powiekę, która zapobiega wysychaniu oczu.

Bojownik

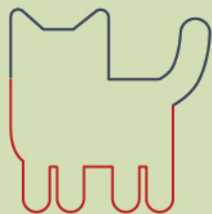
- Ta rybka pochodzi z dalekich stron świata, bo aż z **Półwyspu Indochińskiego**.
- Zazwyczaj osiąga od 6 do 7 cm długości i ma **różnorodne ubarwienie**: na przykład brunatne lub zielone, czarne czy czerwone i niebieskie.
- Bojownik zazwyczaj żyje do 2 lat, a na długość jego życia ma wpływ... temperatura wody, w której przebywa.

Kot

Zapraszamy na mini lekcję rysowania kota. Przyjrzyj się dokładnie poszczególnym krokom i **spróbuj narysować kota wg wzoru**. Nie zapomnij o miseczce z wodą. Tak, koty powinny pić wodę, a nie mleko.

Żółw

Żółwia chroni twarda skorupa, w której chowa się w razie niebezpieczeństwa. Przyjrzyj się uważnie z jakich kształtów się ona składa? Policz je i napisz, ile udało Ci się znaleźć.

Pies

Psy nie potrafią mówić ludzkim głosem. Jednak ze światem porozumiewają się swoim ciałem. Przyjrzyj się rysunkom poniżej, rozpoznajesz jakąś pozę? **Spróbuj połączyć pozę z tym, co wyraża.**

Czas na spacer!

Jestem ciekawy.

Proszę, proszę proszę!

Pobaw się ze mną!

Cześć! Uwielbiam Cię!

1

2

3

4

5

W GÓRACH

• **Rysia poznasz po charakterystycznych pędzelkach na uszach, bokobrodach i cętkowanej sierści.** Oprócz zębika, jest jednym z dwóch gatunków dzikich kotów żyjących w Polsce. Jest wielki, zaraz po niedźwiedziu i wilku to trzeci co do wielkości drapieżnik w Europie.

• Bardzo trudno go spotkać, może dlatego, że **nie lubi gości** i z natury jest samotnikiem.

Rys

• Ma płaską i szeroką głowę oraz piękne kolory. Z wierzchu jest czarna lub popielata, pod spodem pomarańczowa.

• Traszka jest aktywna w nocy, a podczas dnia wychodzi jedynie w trakcie ulewnych deszczów.

• Gdy coś ją przestraszy, nadyma się i wypuszcza ze świstem powietrze.

Traszka

• Wilk, pomimo tego, że jest podobny do psa, jest to odrębny gatunek. **Zazwyczaj żyje w licznych stadach, zwanych watahami.**

• W ciągu jednej nocy **potrafi przebiec od 50 do 160 km** w poszukiwaniu odpowiedniego pokarmu.

• Aby porozumieć się z innymi członkami stada wydaje charakterystyczny odgłos wycia.

Wilk

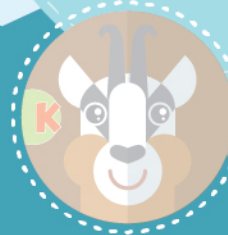
Kuna

• Kuna ma krótkie łapki i długi puszysty ogon.

• **Świetnie wspina się po drzewach** i potrafi przemieszczać się na duże odległości, skacząc z jednego na drugie.

• Lubi mieszkać w dziuplach i nie zapada w sen zimowy.

• Prowadzi nocny tryb życia, co oznacza, że w dzień śpi, a jest aktywna w nocy.

Kozica

• Kozica tatrzańska to bardzo rzadko występujący ssak w naszym kraju.

• Żyje w najwyższych częściach Tatr, skacząc czasem po ich szczytach. **Potrafi skoczyć z wysokości 8 m i to nie robiąc sobie żadnej krzywdy.** Kozice skaczą po górach stadami, które liczą od 5 do 15 osobników. Mają charakterystyczne, haczykowato zakończone rogi.

• W Polsce występuje w Tatrach, Bieszczadach i na Babiej Górze.

• **To największy drapieżnik, którego można spotkać w naszym kraju.** Chociaż ma raczej łagodne usposobienie, to lepiej go nie drażnić.

• Mimo, że jest naprawdę duży, potrafi biegać z prędkością 65 km/h.

Niedźwiedź

Orzeł

• To wielki i piękny ptak drapieżny. Rozpiętość jego skrzydeł sięga ponad 2 metry. Dzięki temu jest mistrzem w lotach – potrafi szybować do 13 km bez machania skrzydłami.

Ma haczykowaty dziób i świetny wzrok – wypatrzy mysz pełną z 1000 m. Jest pod ścisłą ochroną.

Świstak

• Żyje w Tatrach na wysokości od 1500 do 2300 m n.p.m.

• Mimo tego, że razem z ogonem mierzy niemal 70 cm i jest jednym z największych gryzoni w Polsce, niestety masz niewielkie szanse, żeby go zobaczyć. Nie dość, że większość swojego życia spędza, kopiąc podziemne nory, to jeszcze **zapada w długi sen zimowy** i jest bardzo płochliwy.

Istnieje jednak szansa, że usłyszysz jego charakterystyczny gwizd.

Kozica

Kozice żyją wysoko w Tatrach i bardzo trudno je spotkać. Tutaj jest ich 25. A Ty, ile widzisz kozic na rysunku? **Przypatrz się uważnie i znajdź je wszystkie.**

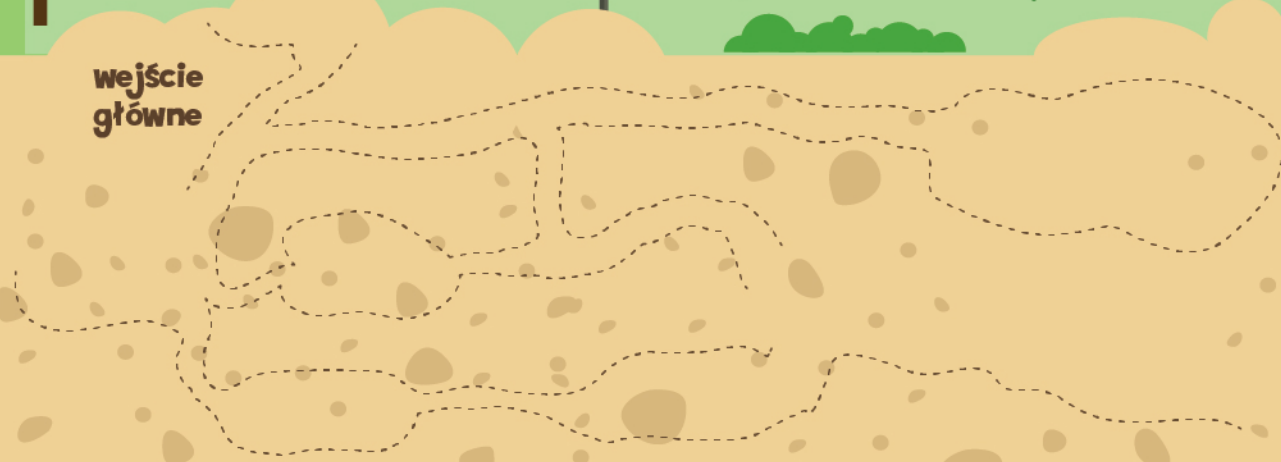

Świstak

Zimą świstaki zapadają w sen zimowy w swoich podziemnych norach. **Zaprojektuj norę dla świstaka.**

wejście główne

Ślady

Zabawimy w się w tropiciele. Które ślady należą do kogo? **Ślady niedźwiedzia otocz brązową kredką, rysia zieloną a wilka czarną.**

wejście boczne

sypialnia

toaleta

KUBUŚ
K

NAD JEZIOREM

- To duży ptak wodny z rodziny czaplowatych.
- Ma brudnoszare upierzenie i charakterystycznie wygięty kształt szyi. Żyje nawet do 25 lat.
- Jest doskonałym nurkiem i łowi ryby w wodzie o głębokości do 60 cm. Najbardziej aktywny bywa o świcie i zmierzchu.
- Czapla jest raczej ostrożna i rzadko poluje w stadzie.

Czapla

- Ten ssak to pierwszorzędnny pływak, dlatego tak dużo czasu spędza w wodzie.
- Znakiem rozpoznawczym wydry jest opływowy kształt ciała oraz silny ogon, którego używa jako motoru napędowego w trakcie pływania. Może osiągać wielkość do 90 cm i wagę do 10 kg.
- Wejścia do nory wydry znajdują się pod powierzchnią wody.

Wydra

Ważka

- Ten niezwykle ciekawy owad **większość życia spędza w pobliżu wody.**
- To prawdziwy wyczynowiec. **Potrafi latać z prędkością 10 metrów na sekundę, a nawet upolować małą rybkę.**
- Wążki żyły już 325 milionów lat temu i miały wtedy gigantyczne rozmiary - sięgały nawet do 75 cm. Obecnie największe okazy mierzą około 19 cm.

- Podobno myślą tylko połową swojego mózgu, dzięki temu **jednocześnie mogą odpoczywać i czuwać nad swoim bezpieczeństwem.**
- Kaczki występują praktycznie na całym świecie. Są w stanie zjeść nawet mysz, pod warunkiem, że ją złapią.
- Samce są zdecydowanie bardziej kolorowe od samic. Mają zieloną głowę z charakterystyczną białą obwódką wokół szyi.

Kaczka

- To nie tylko znak zodiaku, ale też popularny skorupiak.
- Charakteryzuje się pancerzem, szczypcami i wieloma parami odnóży.
- Lubi zamieszkiwać wodne zarośla w miejscach, gdzie woda jest krystalicznie czysta. **Ma chitynowy pancerz, który nie rośnie wraz z nim, dlatego co jakiś czas rak się go pozbywa i tworzy nowy.**

Rak

Łabędź

- To prawdziwy społecznik. **Lubi żyć w stadzie i łączy się w pary na dłuższy czas, nawet na całe życie.**
- To najcięższy ptak, który gniazduje w Polsce. **Może osiągać od 7 nawet do 9 kilogramów, a jego ciało pokrywa ok. 25000 piór.**
- Łabędzie nieme wzięły swoją nazwę od faktu, że bardzo rzadko wydają z siebie jakiegokolwiek dźwięk.

Szczupak

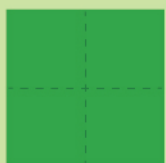
- Szczupak preferuje spokojne i czyste wody. **Szczególnie lubi jeziora z dużą ilością wodnej roślinności.**
- Ryba ta z natury jest bardzo żarłoczna, a jako drapieżnik żywi się zooplanktonem i małymi rybkami. **Co ciekawe, ma od 700 do 900 małych zębów. Może żyć kilkanaście lat i osiągać do 150 cm długości.**

Żaba

Weź kartkę papieru, najlepiej zieloną i **złóż z niej żabkę według instrukcji**. Zobacz, jak skacze. Zaprosz do zabawy rodziców i urządźcie sobie zawody!

Zegnij na krzyż.

Rozprostuj i zegnij po przekątnych.

Zrób trójkąt wciskając boki do środka.

Zegnij boki do środka.

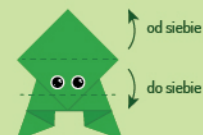
Zegnij boki na pół na zewnątrz.

Obróć.

Zegnij do siebie i narysuj oczy.

Zegnij całą żabkę według linii cięcia.

od siebie

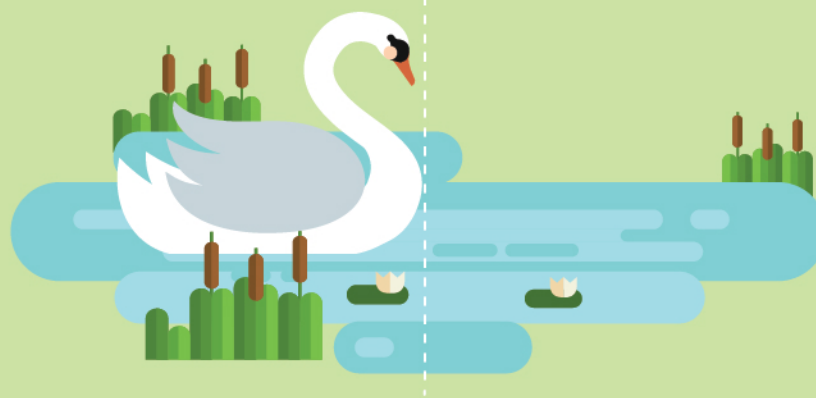
do siebie

Łabędź

Łabędzie łączą się w pary nawet na całe życie. **Dorysuj łabędziowi parę** jak w lustrzanym odbiciu. Przyjrzyj się dokładnie jaki kształt tworzą razem. Jeśli nie wiesz co to lustrzane odbicie - weź małe lusterko i przyłóż do przerywanej linii.

tu przyłóż lusterko

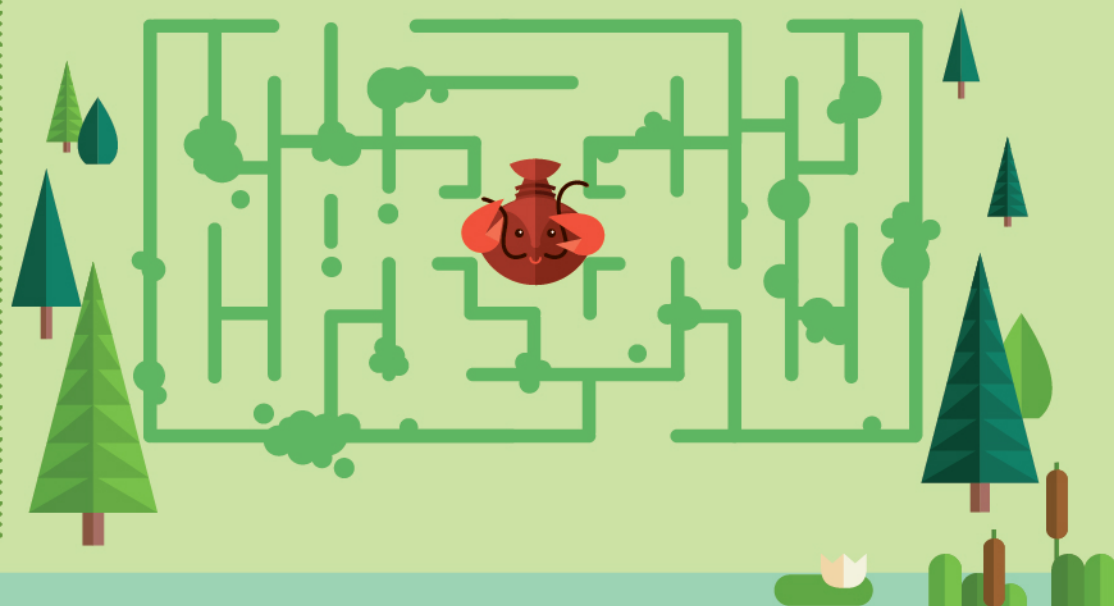
Ważka

Ważki mają charakterystyczne przezroczyste skrzydełka. Znajdź w domu przezroczysty materiał, może to być worek foliowy, papier śniadaniowy. **Przyłóż do wzoru i odrysuj**. Wytnij i przyklej we właściwe miejsca. Pamiętaj, aby nie przyklejać skrzydełek do końca.

Rak

Wiecie, że w chwili zagrożenia raki chodzą do tyłu? **Pomóż uciec mu z tej pułapki**. Jak myślisz, w którą stronę najprawdopodobniej się ruszy? Zaznacz drogę do wyjścia.

KUBUŚ
K

NA ŁĄCE

- Biedronka jest owadem.
- Ma 3 pary nóg, czyli w sumie 6.
- Najczęściej jest czerwonego koloru i posiada 7 kropek, ale zdarza się mniej.
- Biedronka potrafi latać z prędkością nawet 60 km/h, czyli tyle, ile mogą jeździć samochody nocą w mieście.

Biedronka

- To największy ślimak ze skorupką, który występuje w Polsce.
- Zapada w sen zimy, a wtedy jego serce uderza tylko jeden raz na minutę. Wiosną, odrzuca wieczko, którym zamknął swoją skorupę i powraca do życia.
- Potrafi być prawdziwym utrapieniem w winnicach i ogrodach, gdzie żywi się liśćmi roślin.

Ślimak winniczek

Pszczoła

- Pszczoła to niesamowity owad.
- Najmniejszy gatunek ma 7 milimetrów, a największy nawet 3 centymetry.
- Pszczoły porozumiewają się za pomocą... **tańców!** Dzięki nim wskazują, gdzie rosną bogate w pyłek kwiaty.
- A muszą odwiedzić ich aż 4 miliony, by zebrać nektar na 1 kg miodu.

Bażant

- Czy wiesz, że bażanty zostały sprowadzone z Azji jeszcze w średniowieczu?
- Ptaki te preferują tereny z dużą ilością krzewów, trzcin i wikliny oraz pola i łąki. W nocy śpią na drzewach.
- Nie są mistrzami lotnictwa, a do lotu zrywają się z głośnym łopotem skrzydeł. Ciii... może kiedyś je usłyszysz.

- Zające mają **wyjątkowo silne nogi**, dzięki czemu mogą skakać na odległość aż 3 metrów.
- W odróżnieniu od królików nie budują nor. Nie są też wytrawnymi pływakami. Za to doskonale widzą przedmioty będące w ruchu.
- Z tymi, które się nie poruszają, idzie im trochę gorzej.

Zając

Pasikonik

- To znany polny muzykant. Poprzez pocieranie nóg lub skrzydełek wydaje dźwięki, które potocznie nazywane są „cykaniem”.
- Jest doskonałym skoczkiem, ale gdy odpoczywa, lubi wygrzewać się na słońcu. Koniki polne posiadają dwie fazy życia: samotną i stadną. W pierwszej żyją w wybranym miejscu, a w drugiej migrują w olbrzymich grupach liczących miliony owadów.

Paź Królowej

- Jest największym motylem występującym w naszym kraju. Po rozprostowaniu skrzydeł sięga około 8 cm.
- Nie tylko pięknie wygląda, ale też jest pracowity. Dzięki włoskom na przednich nogach, przynosi pyłek i zapyla rośliny.
- Znajdziesz go prawie wszędzie, z wyjątkiem wysokich gór.

Mysz Polna

- To niewielki, pospolity gryzoń.
- Możesz zauważyć go jak mknie przez pola i łąki, a w zimie lubi schować się w stodole lub stogu siana.
- Mysz jest bardzo zwinna, ale słabo się wspina i nie skacze. Za to kopie nory i gromadzi w nich zapasy pokarmu. Przy czym jest bardzo oszczędna, bo zazwyczaj nie zjada ich do końca.

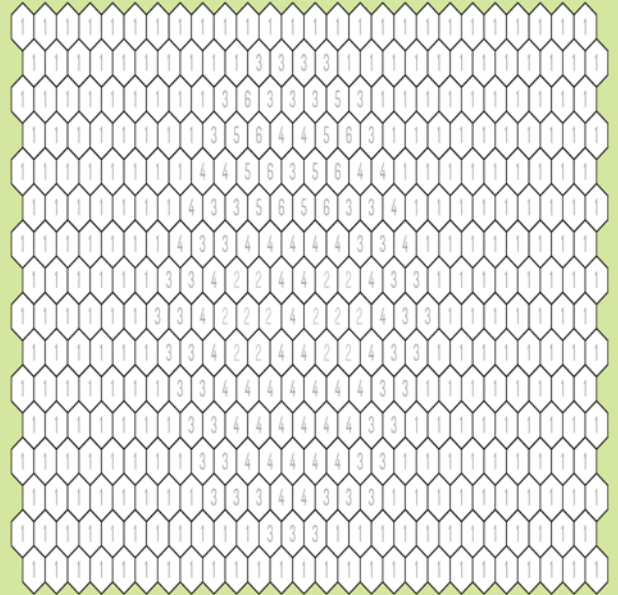
Biedronka

Pobawimy się w biedronkowe domino? **Dorysuj biedronkom taką ilość kropek, aby stykające się skrzydełka miały taką samą liczbę. Jak w dominie!**

Pszczola

Plaster pszczeli składa się z wielu komórek o sześciokątnym kształcie. **Pokoloruj je wg kodu kolorystycznego.**

Ślimak

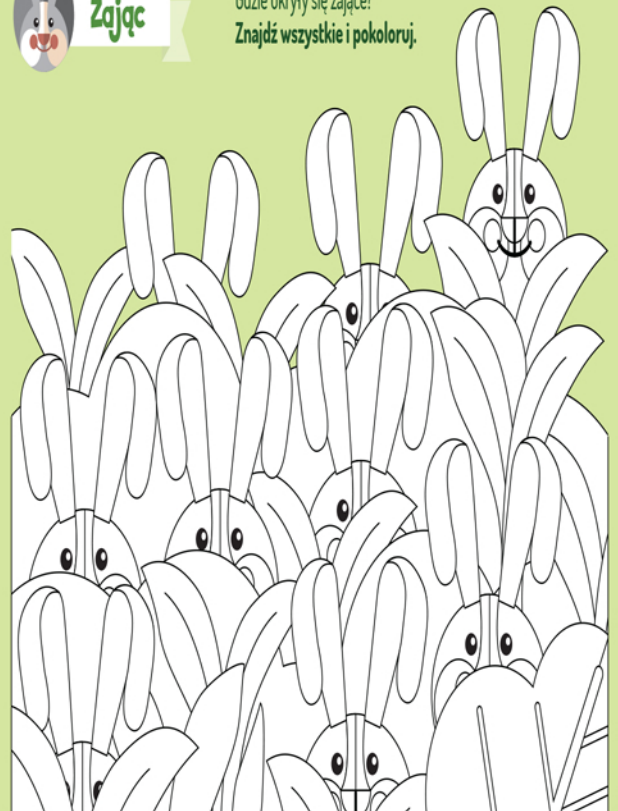
Ślimaki mieszkają w muszlach, które noszą na swoim grzbiecie. **Dorysuj ślimakom ich domki.**

winniczek

Zając

Gdzie ukryły się zające? **Znajdź wszystkie i pokoloruj.**

KUBUŚ

W LESIE

- Czy widziałeś rudą kitę migającą pośród gałęzi? Tak, to właśnie wiewiórka. **Niezwykłe zwinny ssak, który jest bardzo płochliwy i szybko ucieka na drzewo.**

- To prawdziwy samotnik, który ściśle trzyma się swojego terytorium. Zamieszkuje lasy liściaste, iglaste, parki i ogrody. Lubi chrupać nasioną, pędy roślin czy owoce.

Wiewiórka

- To największy w Polsce płaz ogoniasty o charakterystycznym ubarwieniu.

- Jej nazwa - Salamandra - wywodzi się z języka perskiego i oznacza „żyjąca w ogniu”. **Na czarnym ciele ma wiele pomarańczowych plam, dlatego nazywana jest plamistą.** Najczęściej żyje w wilgotnych lasach bukowych. Można ją spotkać w Bieszczadach i Beskidzie Niskim.

Salamandra

Jeleń

- Jeleń, wbrew pozorom, wcale nie jest związany z sarną! Samice jeleni nazywane są łaniami, a samce bykami. Te drugie, mają okazałe i masywne poroże, nazywane wieńcem.

- Zwierzęta te mają bardzo dobry węch i słuch. **Co zaskakujące, śpią zaledwie kilkadziesiąt minut na dobę.**

Sarna

- Jak wiadomo, występuje w puszczy, a konkretnie Puszczy Białowieskiej, Knyszyńskiej, Boreckiej i w Bieszczadach.

- Jest największym żyjącym na wolności ssakiem w Europie. **Samce, zwane bykami, osiągają nawet do 920 kg. To prawie tona!** Ich rogi rosną przez całe życie i nie rozgałęziają się. **Żubr jest gatunkiem chronionym!**

Żubr

Łoś

- To naprawdę masywny zwierz, może ważyć nawet do 700 kg. I chociaż nie porusza się zbyt zwinnie, to jest doskonałym pływakiem i nurkiem.

- Bardzo lubi wodę, w której często się chłodzi, gdyż nie lubi wysokich temperatur.

- Łoś ma bardzo charakterystyczne poroże i wyjątkowo długie kończyny.

Dzięcioł

- Chyba każdy słyszał w swoim życiu dzięcioła. **Ten ptak potrafi bębnić w drzewo z prędkością aż około 15 uderzeń na sekundę, a rekordzista do 20 uderzeń na sekundę.** Po co to robi? Bo pod korą drzew ukrywa się jego ulubione pożywienie.

- Dodatkowo, dzięki jego pracowitości, wiele ptaków ma swoje domy, wybierając na gniazda stworzone przez dzięcioły dziuple.

Dzik

- Dzik to bardzo popularne zwierzę występujące w naszych lasach. Po sarnie zajmuje drugie miejsce w kategorii najliczniejszych ssaków parzystokopytnych w Polsce.

- **Chociaż żyje zazwyczaj wśród dzikiej przyrody, niekiedy wybiera się na wycieczkę do miasta.** Co ciekawe, od dzika wywodzą się wszystkie rasy świni domowej.

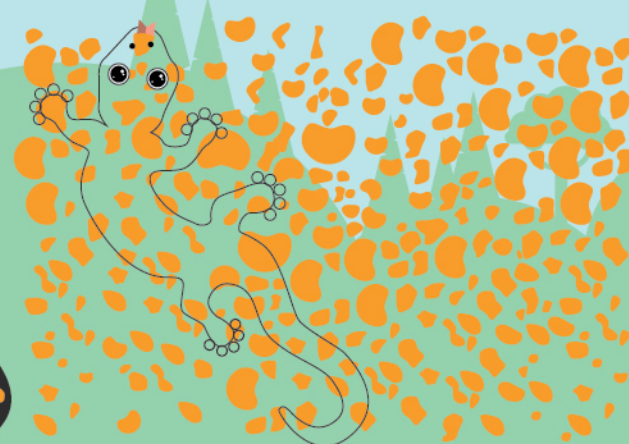
Wiewiórka

Pomóż wiewiórcie trafić do swojej dziupli.
Narysuj jej drogę tak, aby zebrała wszystkie żołądździe.

Salamandra

Ta salamandra nie ma towarzystwa. Obrysuj żółte plamki kształtem salamandry tak, aby powstało ich jak najwięcej.
Pokoloruj je na czarno.

Łoś

Ten łoś nie ma poroża. Odrysuj swoją lewą i prawą dłoń we wskazanych miejscach.

Tu odrysuj
swoje ręce.

Dzięcioł

Dzięcioł stuka w drzewo swoim dziobem w poszukiwaniu pożywienia. Weź do ręki ołówek i stukaj nim tak, jak dzięcioł w drzewo. Zobacz, ile powstanie śladów.
Następnie pokoloruj obrazek.

KUBUŚ
K

W MORZU

• Meduza zamieszkuje Ziemię już od 500 milionów lat, przez co jest najstarszym wielonarządowym zwierzęciem na świecie.

• Może być mała, a może osiągać rozmiary nawet do 2 m średnicy. Wiele gatunków meduz ma w parzydełkach silny jad, na szczęście mieszkająca w Bałtyku **chelbia modra nie jest dla nas niebezpieczna.**

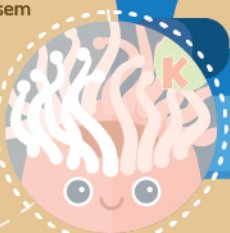

Meduza

• Wygląda jak roślina, a jest zwierzęciem.

• Jego ciało pokryte jest miękkimi, kolorowymi czułkami, które falują razem z wodą. Jest ich bardzo dużo, czasem nawet ponad 100.

• Prowadzi osiadły tryb życia przytwierdzony do dna morza. Co ciekawe, nie posiada szkieletu, jest za to bardzo umięśniony.

Ukwiał

Foka

• W Polsce występują 3 gatunki tych ssaków.

• Na lądzie poruszają się nieco nieporadnie za pomocą skoków na brzuchu, ale **jak tylko wskoczą do wody, zmieniają się w prawdziwe wilki morskie.**

• Potrafią nurkować nawet przez godzinę na głębokości do 1200 m.

Morświn

• Morświn to bliski krewny delfina. Jest zaliczany do walenii z rodziny morświnowatych.

• Może osiągać długość nawet 2 metrów i ważyć do 70 kg.

• Choć żyje pod wodą, to co 12 minut musi wypłynąć na powierzchnię i złapać oddech, by z powrotem powrócić do nurkowania.

• To wszystkożerny ptak, który szuka pokarmu zarówno w wodzie, jak i na lądzie.

• Jest bardzo towarzyski i lubi mieć wokół siebie duże stado. Mewa jest wyborym lotnikiem. Nie strasze jej długie dystanse, a nawet burze. **Dobrze pływa, ale nie jest fanką nurkowania.**

• Mewy dwa razy do roku zmieniają swoje upierzenie.

Mewa

• Ten gatunek kraba pochodzi z Chin, a w Morzu Północnym i Bałtyckim pojawił się nie tak dawno, bo na początku XX wieku.

• To bardzo sprytnie zwierzę, które **chodzi do przodu, do tyłu, ale też bokiem.** Dziennie może przejść dystans 12 km.

• Jego nazwa nawiązuje do znajdującego się na szczypcach "futerka".

Krab wełnistoszczypcy

Flądra

• To dosyć nietypowa ryba. Ma asymetryczne ciało i większość czasu spędza, leżąc na boku na dnie morza. W tej samej pozycji również się porusza. To sprawia, że **jedno z jej oczu przeniosło się na przeciwległą stronę głowy.**

• Flądra zamieszkuje Ocean Atlantycki, Morze Śródziemne, Bałtyckie, Czarne i Białe.

Śledź

• Śledzie to najczęściej łowiona ryba w Morzu Bałtyckim, jest również bardzo popularna w północnej części Atlantyku.

• Choć stanowi popularną polską przekąskę, mistrzami w jej łowieniu i przyrządzaniu są Holendrzy.

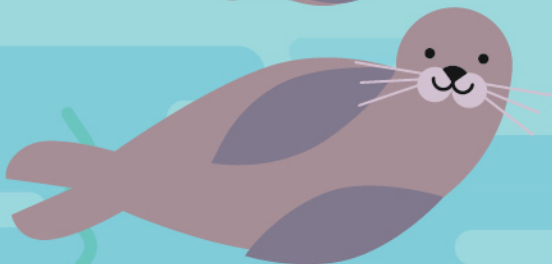
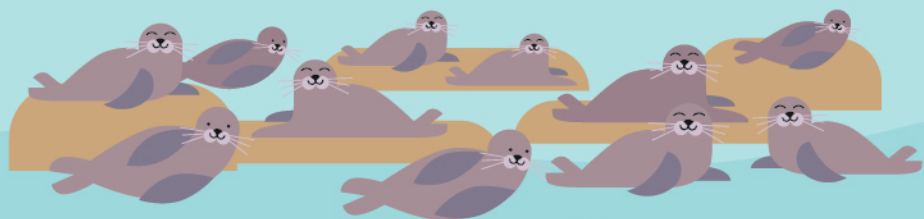
• Śledź pływa w dużych ławicach i potrafi dożyć nawet do 25 lat.

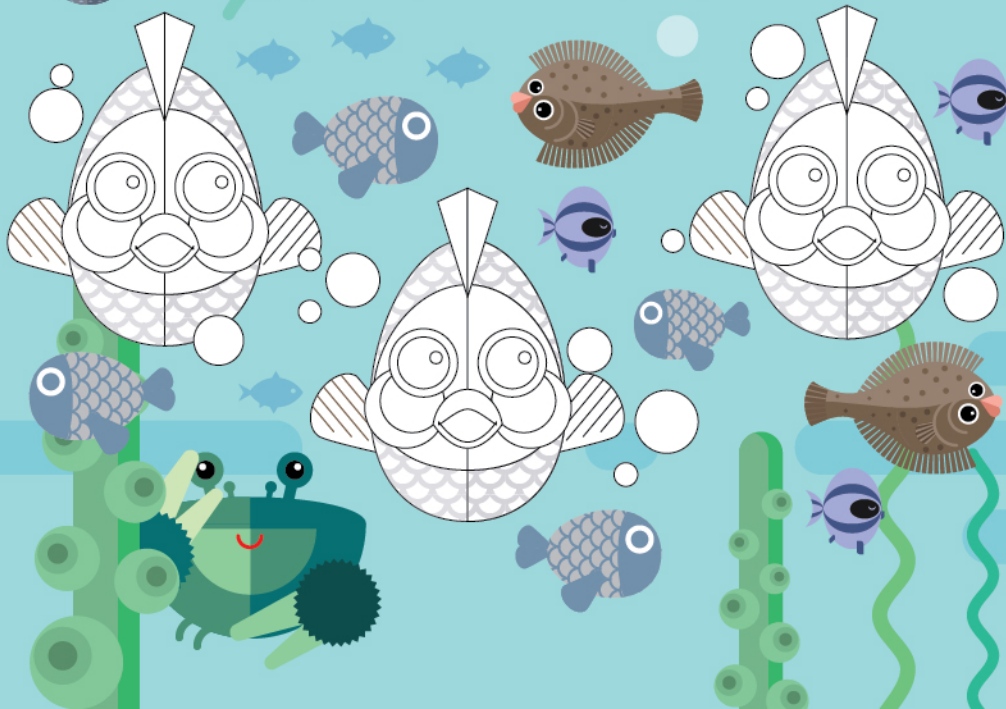
Foka

Stado fok wyleguje się na brzegu.
Znajdź pośród nich fokę z obrazka poniżej.

Śledź

Jesteś rybakim. Złów tylko śledzie. Otocz je pętlą i zrób z niej sieć. Złowione śledzie pokoloruj.

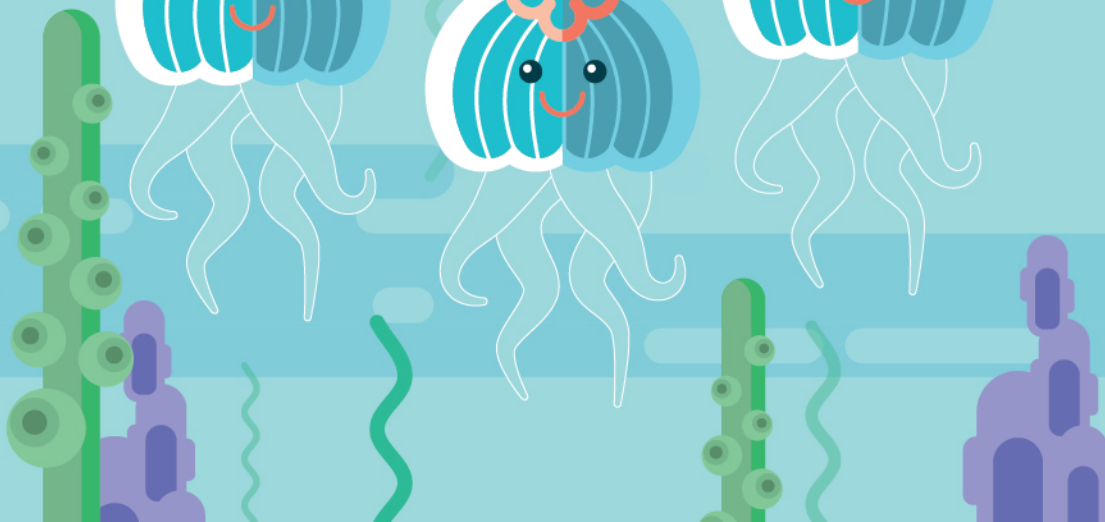
Mewa

Mewy uwielbiają siedzieć na falochronach. **Dorysuj brakujące mewy** tak, aby na każdym drewnianym balu siedziała jedna. Ile mew jest w sumie? Zapisz wynik poniżej.

Meduza

Te meduzy nie mają odnóży. **Doklej je.** Możesz użyć kolorowego papieru, kawałków wełny lub sznurka.

W NOCY

• **To nocna siostra motyla**, nie jest jednak tak kolorowa jak on. Zazwyczaj jej skrzydła mają odcień brązu, szarości, bieli i czerni. Dzięki temu łatwiej jej się kamuflować.

- Ćmy uwielbiają światło, choć do końca nie wiadomo, dlaczego do niego lecą.
- W odróżnieniu od motyli, ćmy składają skrzydła na boki i przędą jedwabne kokony.

Ćma

- Jeź to szybko biegający ssak, którego skóra pokryta jest kolcami. Ma ich aż 7 tysięcy.
- Przestraszony zwija się w kulkę, przez co trudno go zaatakować. Jest prawdziwym śpiochem i od końca listopada do początku marca smacznie sobie śpi.
- **Co ciekawe, jest odporny na jad żmii.**

Jeź

Nietoperz

- Nietoperzy jest blisko 1000 gatunków. Ten niewielki ssak lubi ciepły klimat, doskonale lata i jest całkiem sprawnym pływakiem.
- **Odspoczywa, zwisając głową w dół.** Na miejsce swojego zamieszkania wybiera jaskinie, kopalnie, opuszczone dziuple oraz ruiny. Orientuje się w przestrzeni dzięki odbitym od przedmiotów ultradźwiękom, czyli echolokacji.

Popielica

- **Jest bardziej zwinna niż wiewiórka**, doskonale wspina się na drzewa i woli przebywać tam, niż schodzić na ziemię.
- Świetnie skacze, a podczas skoku jej ogon pomaga utrzymać równowagę.
- Jest aktywna nocą, a gdy jest całkowicie ciemno, popielica orientuje się za pomocą specjalnych włosów czuciowych.

Tchórz

- Sowa to nie tylko symbol mądrości, ale też prawdziwy drapieżnik. Poluje, kierując się doskonałym słuchem.
- **Co ciekawe, sowa nie ma uszu zewnętrznych, a jedynie otwory słuchowe.** Zazwyczaj nie widać ich, gdyż są schowane pod piórami.
- Sowy mają też bardzo dobry wzrok dostosowany do widzenia w ciemnościach.

Sowa

- **Gdzie możesz spotkać tchórzka?** W dziuplach, zakamarkach gospodarstw, w opuszczonych norach lisa i borsuka. Ale nie jest to takie proste.
- Tchórze są niezwykle zwinne i płochliwe, ale też, dzięki swej gibkości, lepiej się skradają i polują na myszy niż koty.

Lelek

- To niezwykle zwinny ptak, który bardzo cicho się porusza. **Nie buduje gniazd, a jaja składa na piasku, mchu czy ściółce leśnej.** Gdy coś go zaniepokoi, potrafi przenieść je kilka metrów dalej.
- Nie lubi zimna, a gdy pogoda się pogarsza, potrafi obniżyć temperaturę ciała i zapaść w letarg.

Lis

- To pospolity drapieżnik o niepospolitej urodzie. **Ma piękne żółtorude, długie futro i wielką, puszystą kity.**
- Potrafi biegać z prędkością 60 km na godzinę i skakać na wysokość 2 m. Do tego ma doskonały słuch. Słyszy pisk myszy, będąc oddalonym od niej o 150 m!

Nietoperz

Nietoperze śpią do góry nogami. **Dorysuj nietoperze** na kolejnych gałęziach wg wskazówek.

Druga gałąź: Tu śpi o jeden nietoperz mniej niż na pierwszej gałęzi.

Trzecia gałąź: Tu śpią o dwa nietoperze więcej niż na drugiej gałęzi.

Czwarta gałąź: A tu śpi tyle samo nietoperzy co na pierwszej gałęzi.

Sowa

Sowa prowadzi nocny tryb życia. Ma wielkie oczy i lepiej widzi w ciemności. W każdym białym kole dorysuj małą czarną lub żółtą kropkę. **Czy widzisz już, ile sów mieszka w lesie?**

Jeź

Zobacz, ten jeź jest bezbrorny. Nie ma kolców. **Narysuj je koniecznie**, aby mógł ich użyć w razie niebezpieczeństwa. Podążaj za śladem.

Ćma

Ćmy lubią światło. Zobacz jak dużo ich przyleciało. Przyjrzyj się im uważnie i **znajdź tę, która różni się od pozostałych**. Dodaj im więcej światła i pokoloruj wnętrze okna na żółto.

W POWIETRZU

• Gil był niegdyś ptakiem ozdobnym i trzymano go w klatkach.

• Potrafił nawet nauczyć się wygwizdywać proste melodie. Ptak ten ma charakterystyczne upierzenie. U samca pierś ma kolor czerwony, a u samicy beżowy.

• Zakłada gniazda na gałęziach świerku lub jałowca.

Gil

• Mówi się, że każdy dudek ma swój czubek, bo faktycznie można go po nim poznać. Rozkłada go w wachlarz, kiedy ląduje lub gdy jest zdenerwowany.

• Gnieździ się w dziuplach i szczelinach domów. Lubi przebywać na skraju lasów, nieopodal łąki i pastwisk. Można go spotkać w całej Polsce, ale niestety rzadko.

Dudek

• Bocian jest charakterystycznym elementem polskiej wsi. Tak jak przebiśnieg, zwiastuje nam wiosnę, kiedy z jej początkiem wraca po zimie spędzonej w Afryce.

• Odgłos, który wydaje, nazywany jest klekotaniem, a powstaje on przez szybkie kłapanie dziobem. Rozpiętość skrzydeł bocianów może osiągać nawet do 220 cm.

Bocian

Sikorka

• To popularny gatunek ptaka w naszym kraju. Znany ze swej zwinności i ruchliwości.

• Sikorka ma czarną główkę, żółty brzusek, białe policzki, a z wierzchu jest oliwkowa. Jest ptakiem osiadłym, jedynie zimą przemieszcza się na tereny położone bliżej ludzkich osiedli. Dlaczego? Bo tam zdecydowanie łatwiej jej znaleźć pożywienie... na przykład w karmniku.

Sokół

• To najbardziej pospolity ptak osiadły w naszym kraju. Jest częstym towarzyszem człowieka.

• Lubi zakładać gniazda w szczelinach i szparach budynków mieszkalnych i zabudowań gospodarczych. Jest niewielki, mierzy od 14 do 18 cm. Może dlatego, że jest taki mały, pewnie czuje się w większej grupie.

Wróbel

• Nie tylko ma sokoli wzrok, ale jest też niesamowicie szybki. Kiedy chce upolować ofiarę, potrafi spadać z prędkością 180 km na godzinę.

• Jest prawdziwym drapieżnikiem. Ma charakterystyczny krótki, zakrzywiony dziób. Zamiast budować gniazda, wybiera szczeliny skalne lub miejsca opuszczone przez inne ptaki.

Sroka

• Sroki są pospolitymi ptakami i istnieje duża szansa, że je spotkasz. Gdzie? W ogrodach, parkach i zalesionych miejscach, również w miastach.

• Sroka znana jest z tego, że ma bardzo długi ogon. Mimo, że jest powszechnie znana, to bardzo niezwykle zwierzę. Jako jedyny ptak zdała test lustra, czyli rozpoznała siebie w odbiciu.

• Chyba każdy z nas widział w swoim życiu gołębia. Ale czy wiesz, że zarówno gołąb domowy, jak i miejski, pochodzi od gołębia skalnego?

• Ptak ten został udomowiony około 4000 lat p.n.e. Jest bardzo dobrym lotnikiem, prowadzi dzienny tryb życia, a odgłosy, które wydaje, przypominają gruchanie.

• Przebywa tam, gdzie ludzie, licząc na dokarmianie.

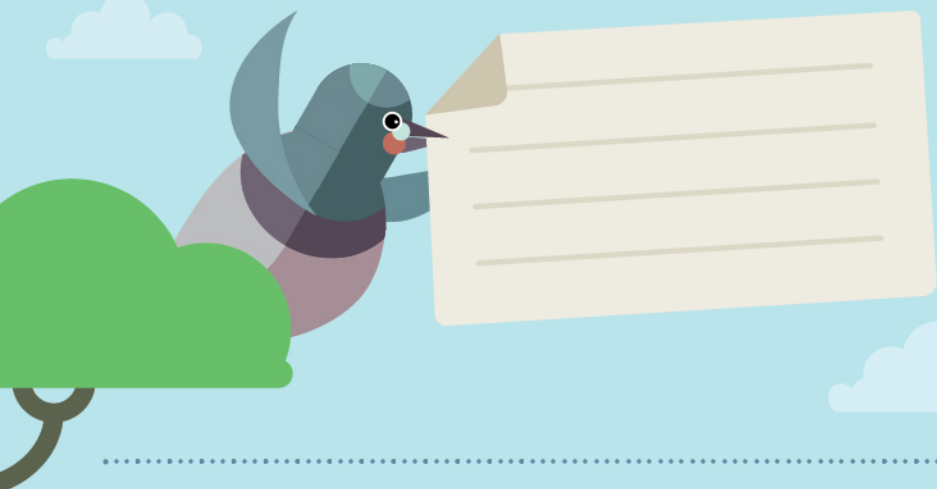

Gołąb

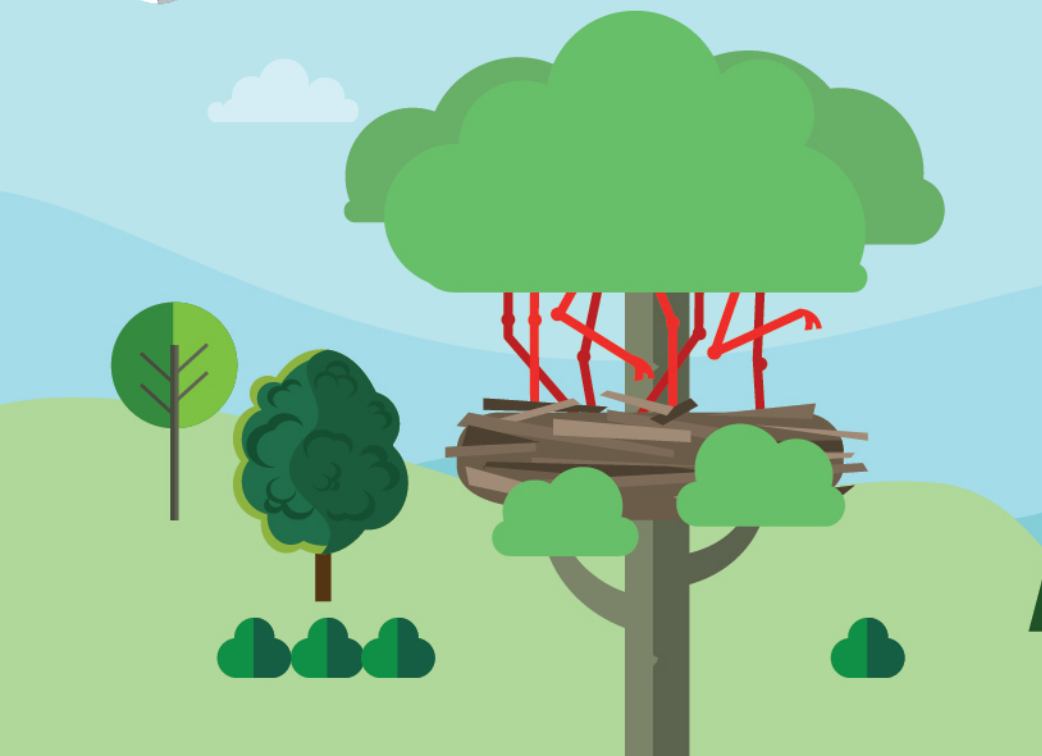
Gołąb

Gołąb zawsze wraca do swojego gniazda.
Dawniej wykorzystywano gołębie do przesyłania wiadomości.
Napisz lub narysuj wiadomość, którą chcesz komuś przekazać.

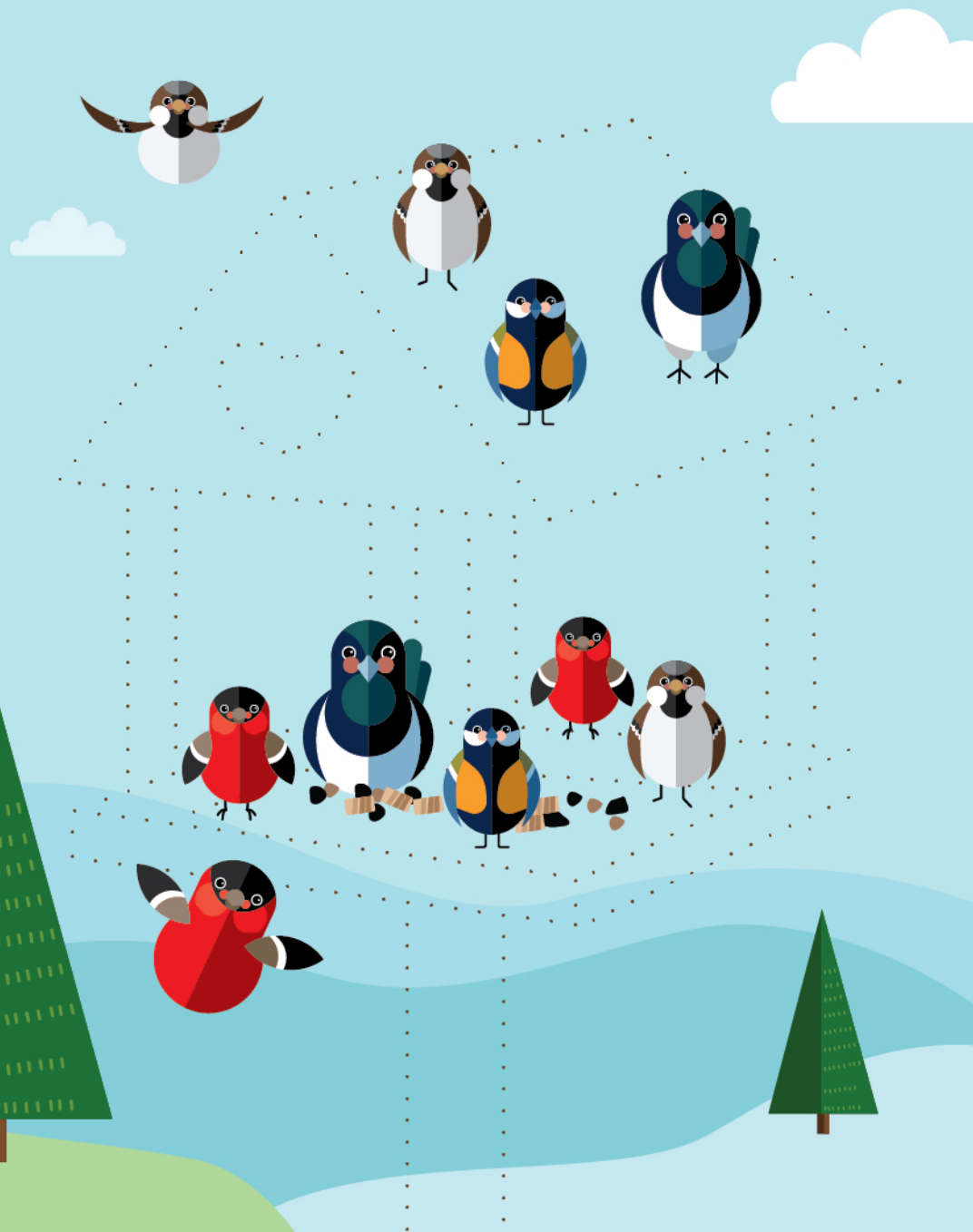
Bocian

Policz, ile bocianów wróciło do swojego gniazda na wiosnę?

Ptaki

Zimą niektóre ptaki zostają w Polsce. Trzeba o nie dbać.
Połącz kropki i dowiedz się jak. W środku dorysuj ziarenka.
Czy umiesz nazwać poszczególne ptaki?

NA WSI

Krowa

- Krowa to jedno z najpopularniejszych zwierząt, które można spotkać na wsi.
- Mimo tego, że jest ich tak dużo, nie ma dwóch krow, które miałyby takie same łaty.
- To wielka miłośniczka jedzenia. Spędza na jedzeniu 8 godzin dziennie. Tylko troszkę mniej śpi, bo 7 godzin.
- Krowy w Indiach uważane są za święte zwierzęta.

• Pochodzi od dzika, a udomowiona została blisko 7000 lat temu. Ma wysoką temperaturę ciała - 37,2°C - to tak jak u ludzi stan podgorączkowy.

- Uwielbia kąpiele błotne, bo tylko tak może chronić się przed przegrzaniem. Zwierzę to hodowane jest na całym świecie. Warto pamiętać, że **świnia jest bardzo inteligentnym zwierzęciem.**

Kura

- Kury hodowane są na całym świecie, a udomowione zostały już ponad 1000 lat p.n.e. na Półwyspie Indyjskim.
- Potrafią składać nawet 360 jaj rocznie, czyli prawie jedno jajko na dzień.
- Ptaki te żyją w stadzie, którym opiekuje się kogut.
- Nie latają, jedynie przefruwają niewielkie odległości.

Świnia

• Gęś udomowiona została już 1000 lat p.n.e. Żyje w stadach i jest bardzo towarzyska. Z innymi gęsiami porozumiewa się gęganiami.

- Gęś znosi tylko 12 - 18 jaj w ciągu roku, więc w porównaniu z kurą, jest to bardzo niewiele. I na koniec ciekawostka - czy wiesz, że jeszcze niedawno pisano gęsiami piórami?

Indyk

- To ptak pokaznych rozmiarów. Jego głowa oraz część szyi, na której znajdują się charakterystyczne korale, nie są opierzone.
- Indyki mają bardzo silne nogi, na których potrafią szybko biegać. Zazwyczaj są koloru czarnego, brązowego, białego oraz białego z czarną obwódką.
- Wydają gulgoczące dźwięki.

Gęś

Koza

- Kozy są niezwykle popularnymi zwierzętami. Można spotkać je na wszystkich kontynentach, oprócz Antarktydy.
- Zazwyczaj żywią się zielonymi częściami roślin oraz gałęziami i trawą.
- Koza jest udomowionym zwierzęciem, które daje dużo mleka. Rekordzistka - koza toggenburska - może dać nawet od 600 do 1000 litrów mleka rocznie.

Baran

• Baran to męski przedstawiciel owiec - jednego z najwcześniej udomowionych gatunków zwierząt przez człowieka.

- Barany mają wielkie zakręcone rogi, których używają do obrony. Owce i barany hodowane są w stadach, które pasą się na górskich łąkach i halach. Są regularnie strzyżone, a z ich wełny można zrobić czapki, swetry czy skarpetki.

Koń

- Zęby konia cały czas rosną - około 4 mm rocznie, natomiast koń i tak ściera je jedząc. Jego oczy to również ciekawa sprawa - dzięki ich umiejscowieniu po bokach, widzi prawie dookoła głowy.
- Zwierzę to potrafi chodzić już kilka godzin po narodzinach. Istnieje wiele różnych ras koni, a najmniejsza z nich to kuc. Obecnie istnieje tylko jeden gatunek dzikiego konia i jest nim koń Przewalskiego.

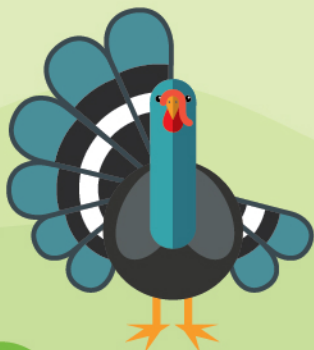

Indyk

Oto nieopierzone indyki. **Dorysuj każdemu z nich taką ilość piór w ogonie**, aby ich liczba odpowiadała podanej poniżej.

4

5

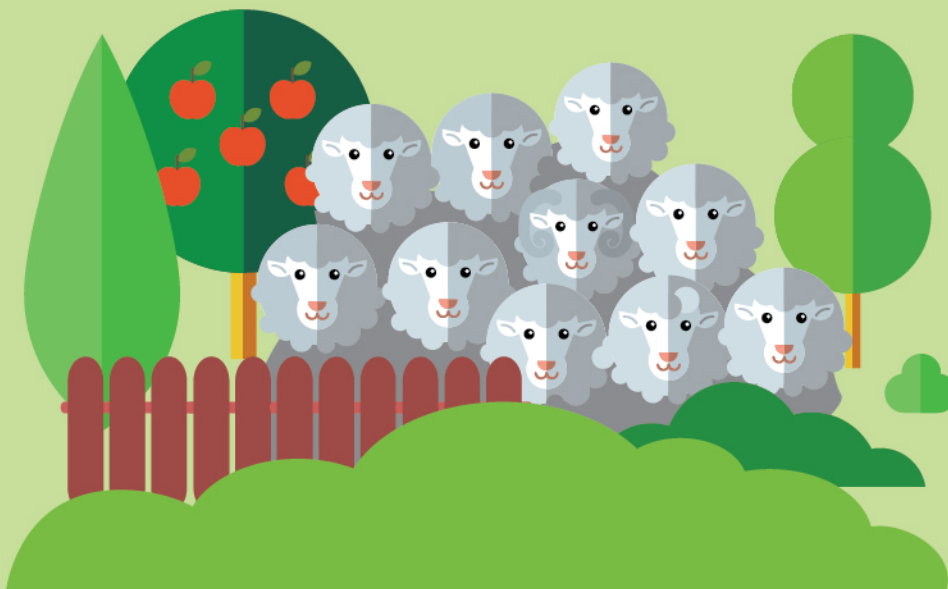

8

Baran

Na łące pasie się wielkie stado owiec. **Czy wiesz, gdzie ukrył się baran?**

Kura

Przerobimy ten rysunek na kurę? Będziesz potrzebować tylko swojej dłoni i troszkę żółtej farby. **Przyłóż swoją lewą rękę** we wskazane miejsce i odrysuj ją tak, aby powstała kura. **Pomaluj kurę.**

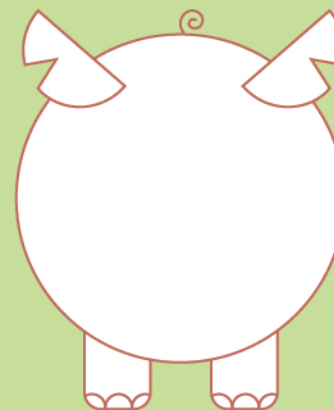

Tu przyłóż swoją lewą rękę i odrysuj.

Świnia

Ten rysunek na razie nie przypomina świnki, prawda? **Jeśli dorysujesz jej oczy i ryjek jak na wzorze** - zobaczysz świnkę.

KUBUŚ
K

POD ZIEMIĄ

- Jej nazwa pochodzi od faktu, że dni spędza zagrzebując się w ziemi. Co ciekawe, potrafi zagrzebać się nawet na dwa metry. Zwłaszcza jeśli coś ją zaskoczy lub przestraszy.

- Dlatego do życia wybiera tereny z lekką glebą. Na okres godów przenosi się do zbiorników wodnych. Kijanki grzebiuszki należą do największych w Europie i są dwa razy większe od dorosłego osobnika.

Grzebiuszka

- To najdłużej żyjący owad. Rekordzistka - królowa - osiągnęła wiek 30 lat.

- **Czy wiesz, że mrówki, choć tak pracowite, to prawdziwe śpiochy?** Ucinają sobie minutowe drzemki aż 253 razy na dobę, co daje ponad 4 godziny.

- Owad ten potrafi podnieść od 5 do 20 razy więcej niż sam waży!

Mrówka**Karczownik**

- To gryzoń z rodziny normikowatych, dosyć popularny w Polsce.

- Osiąga od 19 do 40 cm długości. Spotkać go można w Europie i Środkowej Azji, aż po Mongolię. Karczownik jest zapobiegliwym stworzeniem i gromadzi zapasy na zimę.

- Jego przysmakiem jest seler i marchewka, ale nie pogardzi też korzeniami drzew owocowych.

Nornik

- Ten niewielki ssak większość dnia spędza w norach, od których pochodzi jego nazwa. Nory są zazwyczaj płytkie, a między nimi znajdują się podziemne korytarze i naziemne ścieżki.

- Nornik osiąga rozmiary do 18 cm, a jego ciało pokryte jest szarobrazowym futerkiem z wierzchu i srebrzystym od spodu. Nie zapada w sen zimowy.

Kret

- Jego przednie kończyny zakończone są dużymi dłońmi, które przypominają łopaty. Dzięki nim może kopać podziemne korytarze, które w sumie mogą mieć nawet kilometr długości!

- Wzrok nie jest jego najmocniejszym zmysłem, dlatego tak ważny jest dla niego słuch i dotyk.

Ryjówka

- To małe zwierzątko o długości od 6,5 do 8 cm. Ryjówka aktywna jest zarówno w dzień, jak i w nocy.

- Żyje w zbudowanym przez siebie gnieździe albo w opuszczonych norach.

- Nie jest zbyt gościnną i nie cieszy się z wizyt innych ryjówek na jej terytorium.

Borsuk

- To największy przedstawiciel łasicowatych w Polsce.

- Posiada mocne pazury, którymi kopie nory... i to nie byle jakie. To skomplikowane korytarze, które mają nawet kilkanaście metrów.

- Aktywny nocą, natomiast w dzień woli wylegiwać się w swojej norze. Zapada w sen zimowy, w trakcie którego traci aż 7 kg zgromadzonego w ciele tłuszczu.

Dżdżownica

- Dżdżownica może osiągać długość od 10 do 30 cm i maksymalnie 1 cm średnicy.

- To bardzo pospolite zwierzę. W 1 m³ (sześciennym) kryje się aż 800 osobników.

- Dżdżownica chętnie zamieszkuje wilgotne gleby, ponieważ jej ciało składa się aż w 80% z wody, z których 60% jest codziennie wydalanych i uzupełnianych z gleby.

Kret

Kret żyje pod ziemią kopiąc głębokie korytarze.
Dorysuj resztę korytarzy. Zaplanuj kretowi norkę.
Wymyśl, co może dzieć się w środku.

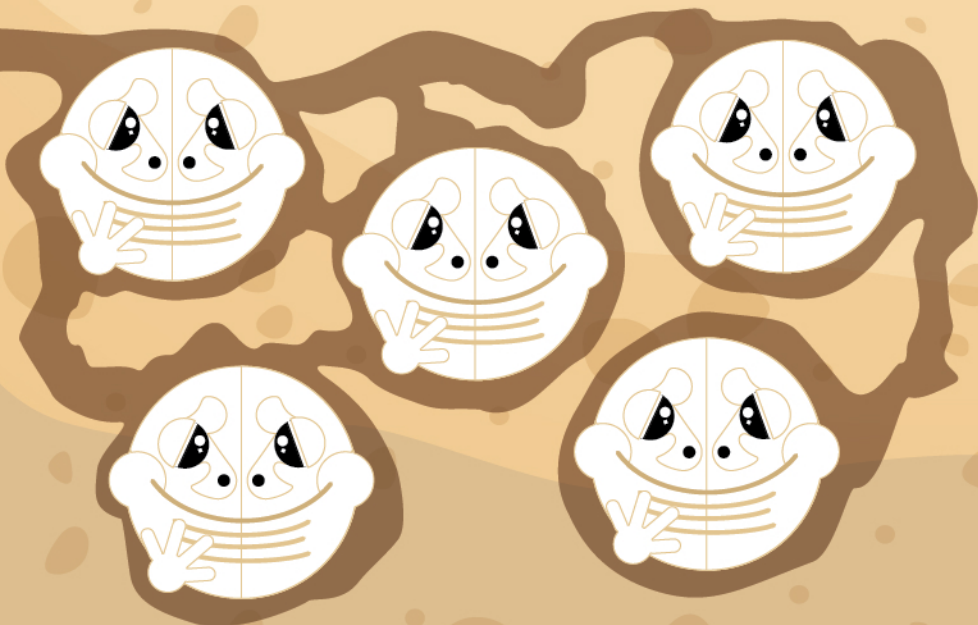
Mrówka

Jakie listki powinny nieść kolejne mrówki?
Dorysuj je w odpowiednich kształtach.

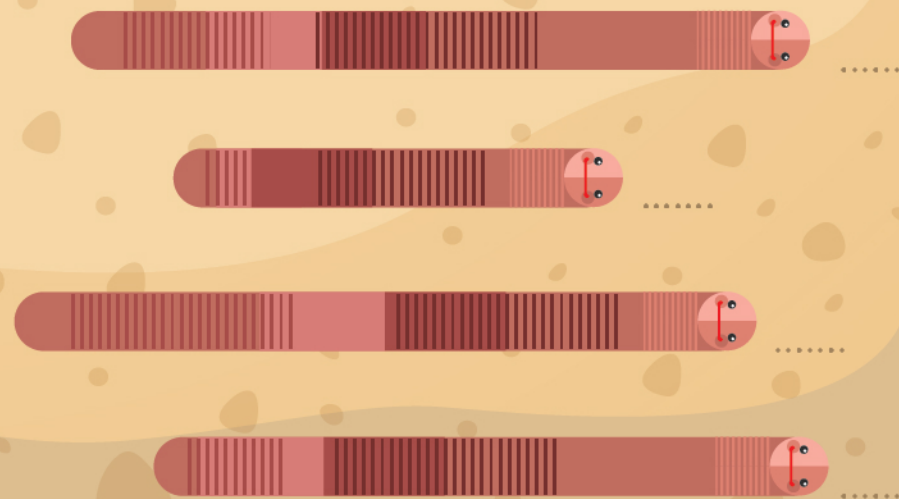
Grzebiuszka

Grzebiuszki mają w zwyczaju zagrzebywanie się w ziemi, zwłaszcza, gdy coś je przestraszy. Widzisz, gdzie zagrzebały się grzebiuszki na obrazku? **Policz je i pokoloruj.**

Dżdżownica

Która dżdżownica jest najdłuższa?
Zmierz wszystkie, a wynik wpisz w okienku obok.

**SZUKAJ NAKLEJEK
POD ETYKIETAMI
KUBUŚ 100% I KUBUŚ GO!**

**Zbierz wszystkie
i kolekcjonuj w albumie!**